

LAUSUNTO

Jarmo Santala

5.3.2020

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Mmv@eduskunta.fi

Viite: E62/2019 vp - Asiantuntijapyyntö

Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Vihreän siirtymän rahoitus; Kestävä Eurooppa-investointiohjelma

Vapo Oy:n lausunto

Kiitämme mahdollisuudesta, että saamme antaa lausunnon. Esitetty tiedonanto on yleisluonteeltaan positiivinen ja antaa selkeitä suuntaviivoja Euroopan kestävän kehityksen investoinneille. Suurimpana huolenaiheenamme onkin alueiden erilaisuus energiaratkaisuissaan ja siihen liittyvä oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi.

Ymmärrämme tarpeen pyrkiä vauhdittamaan eurooppalaista vihreän kehityksen ohjelmaa Kestävä Eurooppa-investointiohjelmalla. Muutoksen taustalla ovat merkittävät globaalit ilmasto- ja ympäristöuhat. Kuitenkin Euroopan laajuisestikin tätä tehtäessä on erittäin tärkeää huomioida alueelliset erityispiirteet.

Seuraavan vuosikymmenen aikana on erittäin tärkeää, että oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi huomioi Suomessakin alueellisia eroja energiaturpeen käytön vähentämisessä, eikä muutos tapahdu hallitsemattoman nopeasti, jotta korkeamman jalostusarvon omaavat tuotteet saadaan hyvin liikkeelle.

Tätä investointiohjelmaa eteenpäin vietäessä on tärkeää tiedostaa, että energiaturpeen käyttö Suomessa tulee vähintäänkin puolittumaan 2018 tasosta vuoteen 2025 mennessä perustuen nykyisiin asiakasennusteisiimme ja jää lähes ainoastaan huoltovarmuuspolttoaineeksi vuoteen 2030 mennessä. Energiaturpeen käytössä kaukolämpötuotantoon on tällä hetkellä Suomessa merkittäviä alueellisia eroja ja siten tarpeelliset lähitulevaisuuden laiteinvestoinnit uusiutuvien polttoaineiden käyttöä varten vaihtelevat suuresti. Tähän tarkoitukseen vähintäänkin InvestEU-rahoitus tulee olemaan tärkeässä roolissa.

Monella alueella Suomessa löytyy korkeamman jalostusasteen käyttömuotoja soissamme olevalle biomassalle. Tällaisia vihreän kehityksen käyttömuotoja ovat kasvualustakäyttö lähiruokatuotantoon, aktiivihiihdistä ilman ja veden puhdistustarkoituksiin ja useat muut vielä tuotekehitysvaiheessa olevat turvejalostamossa eriytettävät jakeet ympäristölle haitallisten aineiden korvaamiseksi.

Tarvittavat korkeamman jalostusasteen edellyttämät turvemäärät tulevat kuitenkin jatkossa olemaan hyvin paljon pienempiä kuin nykyisin energiaturpeen määrät ovat olleet, joten olemmekin jo aloittaneet turpeen nostomäärien merkittävän vähentämisen tuotantosoita sulkemalla jo viime vuoden aikana. Tämän kehityksen uskomme jatkuvan, joten alueellisia eroja Suomen sisälläkin tulee olemaan paljon. Tähän tarkoitukseen alueellisen oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmat ovat erittäin tarpeellisia, jotta tarpeellinen uudelleen-

Lisätietoja aiheesta antaa Jarmo Santala, jarmo.santala@vapo.fi, puh. 040 8019191